

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський Державний Педагогічний Університет»
Горлівський інститут іноземних мов

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Вченою радою
Горлівського інституту
іноземних мов
Директор ГІМ
С. М. Бєліцька
« » 2019 р.

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ
У ГОРЛІВСЬКОМУ ІНСТИТУТІ ІНОЗЕМНИХ МОВ ДВНЗ
«ДОНБАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Бахмут – 2019

1. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність (далі – Положення) у Горлівському інституті іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (далі – ГПМ ДВНЗ «ДДПУ») є складовою частиною внутрішньої нормативної бази системи забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності Інституту та базується на нормах загальнолюдських та європейських цінностей.

1.2. Це Положення розроблено на основі Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Етичного кодексу ученого України, Статуту та Правил внутрішнього трудового розпорядку ГПМ ДВНЗ «ДДПУ», Колективного договору та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України та нормативних актів ГПМ ДВНЗ «ДДПУ». Також використано досвід провідних зарубіжних і вітчизняних вищих навчальних закладів і рекомендацій SAIUP – Проект сприяння академічній доброчесності в Україні, що реалізується Американськими радами за підтримки посольства США в Україні спільно з Міністерством освіти і науки України.

1.3. Мета Положення полягає у дотриманні високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності ГПМ ДВНЗ «ДДПУ» (освітній, науковій, виховній тощо), підтримки особливих взаємовідносин між науково-педагогічними, педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти, запобігання порушення академічної доброчесності.

1.4. Науково-педагогічні працівники, педагогічні працівники та здобувачі вищої освіти, усвідомлюючи свою відповідальність за неналежне виконання функціональних обов'язків, формування сприятливого академічного середовища для забезпечення дієвої організації освітнього процесу, розвитку інтелектуального, особистісного потенціалу, підвищення престижу ГПМ ДВНЗ «ДДПУ», зобов'язуються виконувати норми даного Положення.

1.5. Норми цього Положення закріплюють правила поведінки безпосередньо у трьох основних сферах – освітній (навчальній), науковій та виховній (морально-психологічний клімат у колективі).

2. Поняття та принципи академічної доброчесності

2.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

2.2. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів і правових норм поведінки учасників науково-освітнього процесу (під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності) для забезпечення якісної освіти та отримання вагомих наукових результатів шляхом утвердження у ГІМ ДВНЗ «ДДПУ» ціннісних підходів та орієнтирів формування самостійної та відповідальної особистості, спроможної навчатись, викладати і провадити наукову діяльність, керуючись принципами чесності, чесного навчання і праці.

2.3. Кожен член інститутської громади є відповідальним за дотримання наступних принципів академічної доброчесності в освітній, викладацькій та науковій діяльності:

- законності та верховенства права;
- свободи та поваги людської гідності;
- патріотизму та служіння українському народові;
- професіоналізму та компетентності;
- чесності і порядності;
- справедливості та толерантності;
- партнерства і взаємодопомоги;
- поваги та взаємної довіри;
- відкритості і прозорості;
- колегіальності та демократичності;
- самостійності виконання здобувачами усіх навчальних завдань;
- самовдосконалення і саморозвитку;
- персональної відповідальності та роботи на результат;
- нетерпимості щодо недотримання правил і норм Положення про академічну доброчесність.

2.4. ГІМ ДВНЗ «ДДПУ» здійснює свою діяльність окремо від політичних уподобань, партій, релігійних об'єднань та рухів у будь-якій формі організації.

2.5. Дотримання академічної доброчесності педагогічними і науково-педагогічними працівниками передбачає:

2.5.1. сумлінно, компетентно, вчасно, результативно і відповідально виконувати службові повноваження та професійні обов'язки, рішення і доручення керівництва, не допускати зловживання та неефективного використання державної і комунальної власності;

2.5.2. постійно підвищувати професійну кваліфікацію, застосовуючи у своїй діяльності інноваційні освітні методи та технології;

2.5.3. сумлінно ставитись до навчального процесу, форм контролю, об'єктивно та неупереджено оцінювати знання та вміння осіб, що навчаються;

2.5.4. дотримуватись загально визнаних етичних норм поведінки, бути ввічливим у стосунках зі здобувачами, керівниками, колегами і підлеглими;

2.5.5. із толерантністю та повагою ставитись до колег та осіб, які навчаються, незалежно від їх етнічної, релігійної, культурної або соціальної приналежності;

2.5.6. сприяти творчій активності здобувачів, заохочувати і підтримувати

будь-яку діяльність, пов'язану з системою студентського самоврядування, покращенням культурного життя та іміджу ГІМ ДВНЗ «ДДПУ», враховувати пропозиції здобувачів щодо форм та методів навчання;

2.5.7. не розголошувати і не використовувати в інший спосіб конфіденційної та іншої інформації з обмеженим доступом, або інформації особистого характеру, що стала відома у зв'язку з виконанням своїх службових та професійних повноважень;

2.5.8. нести моральну відповідальність за наслідки своїх досліджень, що можуть впливати на природне середовище і розвиток людства;

2.5.9. сприяти практичній реалізації результатів своєї роботи задля покращення життя суспільства, збереження культурно-історичної спадщини, раціонального використання природних ресурсів тощо;

2.5.10. чинити опір псевдонауці, виступати проти проявів академічної недоброчесності;

2.5.11. захищати свободу наукового пошуку, протидіяти втручанню влади та чиновників у наукові дослідження, а також їх упередженому впливу на характер отримуваних у дослідженнях даних та результатів;

2.5.12. спиратись на міжнародні та національні правові норми щодо захисту інтелектуальної власності та авторського права;

2.5.13. дбайливо ставитись до бібліотечних, документальних та інших матеріальних фондів і ресурсів інституту, а також проявляти увагу до раціонального використання енергоносіїв ГІМ ДВНЗ «ДДПУ», протидіяти актам вандалізму на території інституту;

2.5.14. самостійно оцінювати правомірність наданих керівництвом рішень чи доручень та можливу шкоду, що була завдана у процесі виконання таких рішень чи доручень. Утримуватись від виконання рішень чи доручень керівництва, якщо вони суперечать законам, незважаючи на приватні інтереси;

2.5.15. негайно повідомляти керівництво про отримання для виконання рішень чи доручень, якщо учасник академічної спільноти вважає рішення чи доручення незаконними або такими, що становлять загрозу охоронюваним законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам;

2.5.16. уникати приватного інтересу та конфлікту інтересів.

2.6. Неприйнятними у навчальній та науково-дослідницькій діяльності для працівників ГІМ ДВНЗ «ДДПУ» є:

2.6.1. допуск порушення освітнього процесу, його недостатнє науково-методичне забезпечення;

2.6.2. недотримання вимог контракту та індивідуального робочого плану;

2.6.3. запізнення на заняття або пропуск занять без поважних причин;

2.6.4. встановлення з особами, які навчаються, стосунків неформального характеру;

2.6.5. допуск некоректного, зневажливого ставлення до здобувачів, колег та співробітників;

2.6.6. вдавання до форм академічного шахрайства, академічного плагіату та інших форм прояву академічної недоброчесності, викладених у Розділі III;

2.6.7. зловживання владою, впливом або службовим становищем;
2.6.8. провокування підкупом;
2.6.9. допуск фактів службової підробки та службової недбалості;
2.6.10. прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди чи подарунків службовою особою;

2.6.11. отримання та пропонування хабарів та (або) здійснення будь-яких інших корупційних дій;

2.6.12. свідоме порушення нормативних та розпорядчих документів ГПМ ДВНЗ «ДДПУ» (Статут, правила внутрішнього трудового розпорядку, кодекси, положення, накази та розпорядження) та чинного законодавства України.

2.7. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти та іншими особами, які навчаються, передбачає наступні завдання:

2.7.1. поважати честь і гідність інших осіб, навіть, якщо їх погляди відрізняються від Ваших;

2.7.2. відповідально ставитись до своїх обов'язків, вчасно та добросовісно виконувати завдання, передбачені навчальними програмами та планами;

2.7.3. бути присутнім на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами;

2.7.4. ефективно використовувати час навчальних занять для досягнення навчальних цілей, не марнуючи його на інші сторонні речі;

2.7.5. активно займатись самостійною роботою, використовуючи методичні посібники, рекомендації викладачів, додатково опрацьовуючи нову літературу, використовуючи всі можливості для отримання необхідних знань;

2.7.6. ефективно розподіляти час на пошук і вивчення матеріалів, необхідних для підготовки якомога якісної роботи (контрольної, курсової, бакалаврської, магістерської тощо);

2.7.7. чесно та відповідально готуватись до поточного, модульного і підсумкового контролю, докладаючи зусиль до своєчасного виконання всіх завдань;

2.7.8. використовувати у навчальній або дослідницькій діяльності лише перевірені та достовірні джерела інформації та грамотно посилатись на них;

2.7.9. подавати на оцінювання лише самостійно виконану роботу, що не є запозиченою або переробленою з іншої, виконаної третіми особами;

2.7.10. у разі виникнення труднощів під час виконання навчальних чи дослідницьких завдань – звертатись до інших за допомогою (у межах прийняттого), наприклад, щодо редагування тексту, обговорення власних ідей тощо;

2.7.11. інформувати викладачів та осіб, які навчаються, про випадки порушення норм і правил академічної доброчесності.

2.8. Неприйнятними у навчальній та науково-дослідницькій діяльності для здобувачів вищої освіти та інших осіб, які навчаються, є:

2.8.1. виявлення нешанобливого та некоректного ставлення до осіб, які навчаються, представників викладацького складу або адміністрації;

2.8.2. запізнення на навчальні заняття та пропуск їх без поважних причин;

2.8.3. під час навчального процесу використання джерел інформації (усні (підказки), письмові (роботи інших осіб), друковані (книги, методичні посібники), електронні (телефони, планшети), недозволених викладачем;

2.8.4. прохання, надання та одержання допомоги від третіх осіб (у тому числі і в якості підставних) при проходженні поточного, модульного, семестрового і підсумкового контролю; використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки;

2.8.5. зміна отриманої академічної оцінки будь-якими способами;

2.8.6. надання для оцінювання письмової роботи, підготовленої за участі інших осіб;

2.8.7. внесення до списку авторів публікацій осіб, які не брали участі в отриманні наукових результатів;

2.8.8. фальсифікація або фабрикування інформації, наукових результатів з їх наступним використанням у роботі (курсівій, кваліфікаційній, дисертаційній);

2.8.9. пропонування хабара за отримання будь-яких переваг у навчальній або дослідницькій діяльності;

2.8.10. участь у будь-якій іншій діяльності, пов'язаній з порушенням правил і норм академічної доброчесності.

2.9. Факти порушення науковими, педагогічними, науково-педагогічними працівниками та особами, які навчаються, норм Положення про академічну доброчесність виносяться на розгляд Комісії з академічної доброчесності, повноваження якої встановлюються Розділом III цього Положення.

3. Організація роботи Комісії з питань академічної доброчесності

3.1. Для моніторингу дотримання членами інститутської громади моральних та правових норм цього Положення наказом директора ГПМ ДВНЗ «ДДПУ» утворюється Комісія з питань академічної доброчесності (далі – Комісія).

3.2. Комісія є дорадчим органом ГПМ ДВНЗ «ДДПУ». Комісія наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення норм цього Положення та надавати пропозиції адміністрації Інституту (факультетів) щодо накладання відповідних санкцій.

3.3. Комісія у своїй роботі керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», іншими нормативно-правовими актами, Статутом ГПМ ДВНЗ «ДДПУ» та цим Положенням.

3.4. Склад Комісії затверджується Вченою радою ГПМ ДВНЗ «ДДПУ». Термін повноважень комісії становить 2 роки. До складу комісії за посадами входять: заступник директора з науково-педагогічної та навчально-методичної роботи, декани факультетів, завідувачі кафедр, начальник навчального відділу, завідувач відділу моніторингу якості вищої освіти, юрисконсульт, завідувач відділу наукової роботи студентів, голова студентської ради інституту, голови студентських рад факультетів.

3.5. Комісія зі свого складу обирає Голову, заступника та секретаря. Голова Комісії веде засідання, підписує протоколи, рішення тощо. За відсутності Голови

його обов'язки виконує заступник. Повноваження з ведення протоколу засідання, підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо здійснює секретар.

3.6. Організаційною формою роботи Комісії є засідання. Засідання можуть бути чергові – що визначаються планом роботи, та позачергові – що скликаються для вирішення оперативних та нагальних питань.

3.7. Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні Комісії.

3.8. Засідання комісії оформлюється протоколом, який підписує Голова та секретар.

3.9. Комісія не менше одного разу на рік звітує про свою роботу перед Вченою радою Інституту.

3.10. Член інститутської громади, який став свідком порушення цього Положення або має серйозну причину вважати, що стався факт порушення цього Положення, повинен звернутись до Комісії з письмовою заявою. У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявника (П.І.Б., контактні дані, адреса, телефон, місце роботи, посада, курс, група, особистий підпис). Анонімні заяви чи звернення, викладені в некоректній формі, Комісією не розглядаються. Неприйнятно подавати (підтримувати подання) безпідставних скарг.

3.11. На засідання запрошується заявник та особа, стосовно якої розглядається питання щодо порушення Положення.

3.12. За результатами проведених засідань Комісія готує вмотивовані рішення щодо порушення чи не порушення норм цього Положення. Зазначені висновки носять рекомендаційний характер, подаються директору для подальшого вживання відповідних заходів морального, дисциплінарного чи адміністративного характеру.

3.13. Якщо здобувач освіти чи працівник має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Положення про академічну доброчесність ГІМ ДВНЗ «ДДПУ», він може звернутись за консультацією до Комісії.

3.14. Будь-який член інститутської громади має право звернутись до Комісії з метою внесення пропозицій та доповнень до цього Положення.

4. Відповідальність за порушення академічної доброчесності

4.1. За порушення норм цього Положення учасники освітнього процесу притягуються до відповідальності згідно вимог чинного законодавства України.

4.2. Порушенням академічної доброчесності вважається:

- академічний плагіат;
- самоплагіат;
- фабрикація;
- фальсифікація;
- списування;
- необ'єктивне оцінювання;
- академічне шахрайство;

- виконання на замовлення та (або) продаж академічних текстів (контрольних, курсових, кваліфікаційних робіт (бакалаврських, магістерських), дисертаційних досліджень і навчальної літератури);

- приписування результатів колективної діяльності одній або окремим особам без узгодження з іншими учасниками авторського колективу або внесення до списку авторів наукової чи навчально-методичної праці осіб, які не брали участь у створенні продукту;

- академічний обман;
- академічне хабарництво;
- конфлікт інтересів;
- приватний інтерес;
- службова недбалість;
- зловживання впливом.

4.3. Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства, без належного оформлення посилань.

Використання запозичених текстів у письмових роботах допускається за умови, що зазначені всі джерела запозичень.

Перевірці на академічний плагіат підлягають:

- навчальні (курскові роботи, реферати тощо) та кваліфікаційні (бакалаврські та магістерські) роботи, науково-методичні праці (підручники, навчальні посібники), монографії та інші роботи, що вимагають рекомендації Вченої ради ГПМ ДВНЗ «ДДПУ» до видання. Організацію перевірки вищезазначених матеріалів здійснюють завідувачі кафедр, відділ наукової роботи студентів.

- рукописи статей, тези доповідей, які надходять до редакцій наукових збірників. Організацію перевірки здійснюють головні редактори наукових збірників (відповідальні секретарі) та керівники структурних підрозділів, які організують відповідні заходи;

Форми академічного плагіату:

- використання у власному творі чужих матеріалів (зображень, тексту), у тому числі з мережі Інтернет, без належних посилань;

- парафраз або цитування матеріалу, створеного іншою особою, як опублікованого, так і ні, без належного дотримання правил цитування;

– спотворене представлення чужих ідей, їх синтез або компіляція з першоджерел;

– представлення в якості власного твору (есе, курсової роботи,

бакалаврської, магістерської роботи, тез, статті тощо) матеріалу, що був отриманий з Інтернету або від третіх осіб в обмін на фінансову винагороду / послугу чи соціальні зв'язки.

Самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів.

Фабрикація – вигадання даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.

Фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.

Списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

Необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

Академічне шахрайство передбачає будь-які дії учасників освітнього процесу, змістом яких є:

- посилання на джерела, які не використовувалися в роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети тощо);
- проходження процедур контролю знань підставними особами;
- списування – використання без відповідного дозволу зовнішніх джерел інформації під час оцінювання результатів навчання;
- повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи (контрольної, індивідуальної, курсової, дипломної тощо);
- повторна публікація своїх наукових результатів;
- складання іспиту чи заліку іншою особою.

Академічний обман – надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу.

Академічне хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна чи послуг матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної вигоди в освітньому процесі. В свою чергу, неправомірна вигода – це грошові кошти, або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи не грошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав.

Конфлікт інтересів – наявність у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або вчинення чи не вчинення дій під час виконання зазначених повноважень. Приватний інтерес –

будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, у тому числі зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з фізичними чи юридичними особами, у тому числі ті, що виникають у зв'язку з членством або діяльністю в громадських, політичних, релігійних чи інших організаціях.

Службова недбалість – невиконання або неналежне виконання службовою особою своїх службових обов'язків через несумлінне ставлення до них, що завдало істотної шкоди охоронюваним законом правам, свободам та інтересам окремих громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам окремих юридичних осіб.

Зловживання впливом – пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди особі, яка пропонує чи обіцяє (погоджується) за таку вигоду або за надання такої вигоди третій особі вплинути на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави.

4.4. За порушення правил академічної доброчесності науково-педагогічні та педагогічні працівники притягуються до таких форм відповідальності:

- дисциплінарна;
- адміністративна та кримінальна;
- відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання;
- позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання;
- інші форми відповідно до вимог чинного законодавства України.

Порушення норм цього Положення може передбачати накладання санкцій, в т.ч. звільнення з ГІМ ДВНЗ «ДДПУ», за поданням Комісії з питань академічної доброчесності.

4.5. За порушення правил академічної доброчесності здобувачі вищої освіти притягуються до таких форм відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо);
- повторне проходження навчального курсу;
- попередження;
- позбавлення академічної стипендії;
- відрахування із складу ГІМ ДВНЗ «ДДПУ».

5. Попередження академічної недоброчесності

5.1. Для попередження недотримання норм та правил академічної доброчесності в ГІМ ДВНЗ «ДДПУ» використовується наступний комплекс профілактичних заходів:

- інформування здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних та

педагогічних працівників та науковців про необхідність дотримання правил академічної доброчесності, професійної етики;

- розповсюдження методичних матеріалів;
- проведення семінарів із здобувачами вищої освіти з питань інформаційної діяльності Інституту, правильності написання наукових, навчальних робіт, правил опису джерел та оформлення цитувань;
- ознайомлення здобувачів вищої освіти й науково-педагогічних працівників та педагогічних працівників із цим Положенням;
- посилення контролю завідувачів кафедр, наукових керівників курсових, кваліфікаційних (бакалаврських і магістерських) робіт, членів екзаменаційних комісій щодо правильного оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей тощо;
- перевірка бакалаврських і магістерських робіт на предмет академічного плагіату;

5.2. З метою впровадження академічної доброчесності у ГІМ ДВНЗ «ДДПУ» при Комісії може бути створена Робоча група з питань етики та академічної доброчесності, організації і контролю за додержанням принципів академічної доброчесності. Вона готує методичні матеріали, правила, пам'ятки тощо для забезпечення виконання усіх норм статті 42 Закону України «Про освіту». До складу Робочої групи входять науковці з кожного факультету, заступник декана, здобувачі вищої освіти.

6. Заключні положення

6.1. Це Положення затверджується рішенням Вченої ради ГІМ ДВНЗ «ДДПУ» та вводиться в дію наказом директора інституту.

6.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться за рішенням Вченої ради ГІМ ДВНЗ «ДДПУ» та вводяться в дію наказом директора інституту.